

fair. Men det gaar her paa samme Maade som med Hensyn til Reserveløjtnanter. De, der tidligere har haft en meget beskedne Stilling, bliver ofte de værste. Saaledes sker det ogsaa tit med de Grundejere, der har været meget beskedne og fattige Folk, men senere har faaet Ejendom; de er ofte de værste. Derfor er man tvungen til at have en særlig Lovgivning.

Naar jeg ser de Ændringsforslag, som Hr. Asger Karstensen har stillet, maa jeg have Lov til at sige, at jeg i det hele og store synes, at Tinget maa kunne slutte sig til dem. Jeg synes, det ærede Medlem har haft en meget lykkelig Haand ved denne sin første Sag her i Tinget. Der er blot et Par Spørgsmaal, som jeg maa rette til det ærede Medlem og det øvrige Udvalg:

Der er nu for det første de Byer, hvor der intet Nævn er. Der har Flertallet ønsket, at den Lejer, der føler sig forurettet, skulde have Ret til at gaa til Nabobyens Nævn. Det er noget af et Indgreb i det kommunale Selvstyre. Men jeg kender en Kommune, hvor man ikke har Nævn, og hvor Lejerne, særlig Lejerne af Villaerne, er blevet behandlet meget haardt. Jeg kunde derfor tænke mig, at man gav Kommunalbestyrelsen Ret til at modtage Klager fra saadanne Lejere. Man bør ikke tvinge en Kommunalbestyrelse til at oprette Nævn, og jeg henstiller derfor til Overvejelse, om det ikke var muligt at lade Klagerne gaa direkte til Kommunalbestyrelserne i de Kredse, hvor der intet Nævn er. Mange Steder er Lejernes Stilling meget haard. Jeg kender det f. Eks. fra et Sogn i min Valgkreds.

Med Hensyn til Overnævnets sagde den højtærede Minister med en vis Ret, at det blev overordentlig mange Sager, der vilde blive appelleret, og dette Spørgsmaal har ogsaa fra konservativ Side været under Overvejelse. Jeg begaar neppe nogen Indiskretion ved at sige, at vort Partis Formand, Hr. Landstingsmand Piper, har lagt særlig Vægt derpaa. Jeg kunde tænke mig, at Spørgsmaalet mulig kunde løses paa den Maade, at Overnævnet fik Ret til at idømme den tabende Part nogle Sagsomkostninger; der maa i alt Fald være en eller anden Begrænsning, ellers gaar det ligesom med Forligsmanden, at alle mulige Sager gaar til øverste Instans, uagtet de kunde have været afgjorte ved en lavere.

Saa er der Reparationerne. Det er noget, der ligger mig endnu mere paa Sinde. Ogsaa der indrømmer jeg, at Hr.

Asger Karstensen og Hr. Slebsager har fuldstændig Ret i, at det er urigtigt at lade Nævnet have Bestemmelsesret med Hensyn til Reparationer, for saa vidt som det er et Ingreb i Dispositionsretten fra Ejerens Side. Nævnene er slet ikke indrettede til at bedømme, hvorvidt en Lejlighed trænger til at repareres. I saa Fald skulde der være haandværkskyndige Mænd i Nævnene, men det er der ikke. Men hvis man følger Asger Karstensen Ændringsforslag om Retten til de 10 pCts Forhøjelse af Lejen, maa man forudsætte, hvad der vel ogsaa fremgaar af den almindelige Lovgivning, at den udlejede Lejlighed er i samme Tilstand, hvori den var paa den Tid, da den først blev udlejet til vedkommende. Med andre Ord, Ejeren, der ønsker en Forhøjelse, har tillige en kontraktmæssig Forpligtelse til at holde Lejligheden i den Stand, hvori den oprindeligt var taget. Med Rimelighed selvfølgelig. Hvis der var Gyldenlæders Tapeter, der er meget dyre, vil det jo være ganske forrykt at forlange, at de skal holdes vedlige, man maa da nøjes med andre. Det er min Opfattelse, at denne Lov kan ikke ophæve den almindelige Regel i Lovgivningen, at Lejerne har Ret til at forlange, at Lejligheden skal holdes i beboelig Stand, og derfor vil det være rigtigt, at man indrømmer den foreslaaede Forhøjelse af Lejen under Forudsætning af rimelig Vedligeholdelse.

Med Hensyn til Reparationerne i det hele vil jeg sige, at dette Spørgsmaal en skønne Dag bliver brændende her i København. Det bliver ikke brændende i de fleste større og bedre Ejendomme, for der vil Ejerne, som det er blevet sagt, være tvungne af deres egen Interesse til at holde Lejlighederne vedlige. Men det kan blive brændende i visse Ejendomme i den indre By, f. Eks. i den gamle 7de Kreds, Prinsensgade og alle de Gader der. Der var Ejendommenes Vedligeholdelsestilstand i Forvejen ganske utilstedelig, og den er ikke blevet bedre under Krigen, hvor Reparationer er blevet dyrere, og hvor der ikke har været det Pres som tidligere fra Lejernes Side. I 1908 var det, kan jeg huske, saaledes, at Ejerne tilbød Reparationer, men nu er Forholdet som bekendt det stik modsatte, og det har ført til, at Tilstanden i den indre By ikke længere er god. Jeg er enig med Hr. Karstensen i, at dette Spørgsmaal kan ikke og bør ikke gennemføres ved denne Lov. Men jeg tror, at det høje Ting i en nær Fremtid vil komme